

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 22P/39/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6924202257
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Prčová
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2024:6924202257.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

22P/39/2024

Okresný súd Rimavská Sobota, sudkyňou JUDr. Luciou Prčovou, vo veci starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., toho času umiestnený v Reedukačnom centre Mlynky - Biele Vody č. 267, 053 76 Mlynky, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota, dieťa rodičov: matky D. B., naar. 29.06.1977, bytom E. F. XXX, C. a otca neuvedeného, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota o zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, takto

rozhodol:

22P/39/2024

I. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 07.09.2022 č. k. 2P/110/2022-38 sa vo výroku I., ktorým súd nad maloletým A. B., nar. XX.XX.XXXX nariadil ústavnú starostlivosť mení tak, že maloletý A. sa na výkon ústavnej starostlivosti umiestňuje do Reedukačného centra, Mierová 137, Tornaľa.

II. Rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 07.09.2022 č. k. 2P/110/2022-38 sa vo výroku II. mení tak, že matka je povinná počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku prispievať výživné na maloletého A. k rukám Reedukačného centra, Mierová 137, Tornaľa.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

22P/39/2024

1. Návrhom doručeným súdu dňa 27.05.2024, sa Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Rimavská Sobota domáhal zmeny zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, ktorá bola nariadená mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 07.09.2022, č. k. 2P/110/2022-38 tak, aby bol maloletý z Reedukačného centra Mlynky - Biele Vody umiestnený do Reedukačného centra Tornaľa. Návrh odôvodnil potrebou ďalšej reedukácie maloletého dieťaťa, keďže mal. A. k 30.06.2024 ukončí základnú školu v zariadení Mlynky - Biele vody a v Reedukačnom centre Tornaľa bude môcť pokračovať v ďalšom štúdiu a tak sa pripravovať na budúce povolanie. K návrhu pripojil potvrdenie Reedukačného centra Tornaľa o možnosti prijatia mal. dieťaťa do ich zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti.

2. Matka mal. dieťaťa sa k návrhu nevyjadrila.

3. Dokazovanie súd vykonal listinnými dôkazmi a to rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 07.09.2022, č. k. 2P/110/2022-38, správou RC Mlynky Biele Vody na mal. dieťa, správou kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa, uznesením OR PZ v Rimavskej Sobote zo dňa 30.04.2024 o vznesení obvinenia mal. dieťaťa a zistil nasledujúci skutkový stav veci:

4. Z rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 07.09.2022, č. k. 2P/110/2022-38, mal súd preukázané, že ním súd nad mal. A. B. nariadil ústavnú starostlivosť, ktorú mal maloletý podľa rozsudku vykonávať v RC Mlynky – Biele Vody. Urobil tak z dôvodu, že mal v konaní preukázané, že v rodinnom prostredí je vážne ohrozený všestranný priaznivý vývin maloletého dieťaťa. Pred nariadením ústavnej starostlivosti bolo z dôvodu problémového správania maloletému už trikrát (rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 09.12.2019, č. k. 7P/219/2019 – 43, uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 17.09.2020, č. k. 7P/167/2020 – 6 a uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 07.12.2021, č. k. 7P/153/2021 – 30) uložené výchovné opatrenie pobytového charakteru, resp. nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorých bol maloletý A. umiestnený do reedukačného centra. Matka jeho výchovu aj napriek uloženým výchovným a neodkladným opatreniam nevládala a nedošlo k zlepšeniu správania maloletého dieťaťa. U maloletého bola viditeľná efektívnosť reedukačného procesu iba v podmienkach plnej štruktúry, kde bola posilnená externá kontrola správania. Prognóza u maloletého bola riziková, v prípade jeho návratu do rodinného prostredia. Súd mal za to, že vzhľadom na opakovaný reedukačný pobyt maloletého dieťaťa, ako aj slabšej väzbe na domáce prostredie, bolo podľa súdu naďalej potrebné pokračovať v procese reedukácie maloletého dieťaťa.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka zo šetrenia pomerov v rodine mal. dieťaťa mal súd preukázané, že bytové podmienky, v ktorých žije rodina mal. A. sú veľmi skromné. Rodina obýva časť rodinného domu, ktorý je starý a značne poškodený. Vlastníčkou rodinného domu je stará matka mal. A., G. H., ktorá obýva ďalšiu časť rodinného domu. Rodina mal. A. má k dispozícii jednu izbu a kuchyňu. Kúpeľňa a WC nie sú k dispozícii. Čistota domácnosti je na nižšej úrovni. Rodičia (biologický otec je známy a žije s matkou maloletého dieťa, avšak otcovstvo k maloletému neuznal pred orgánom matriky) sú nezamestnaní, ich príjmom je dávka v hmotnej núdzi a prídavky na deti spolu vo výške 559,- € mesačne. Podľa lustrácie matky mal. dieťaťa v Registri obyvateľov SR, má mal. A. 9 súrodencov, z toho dvaja sú už plnoletí. Zo správy kolízneho opatrovníka mal súd tiež preukázané, že mal. A. má vedomosť o jeho možnom umiestnení v Reedukačnom centre Tornaľa aj o dôvodoch potreby zmeny zariadenia, teda možnosti pokračovania v štúdiu na strednej škole. Má vedomosť aj o prebiehajúcom konaní. A. uviedol, že odbor murár, ktorý má možnosť študovať v RC Tornaľa sa mu páči. Je rád, že po preložení do Tornale bude bližšie k svojmu bydlisku. Uviedol tiež, že v RC Tornaľa má kamaráta, s ktorým sa kamaráti od detstva.

6. Zo správy Reedukačného centra Mlynky Biele Vody zo dňa 18.06.2024 o priebehu reedukácie mal. A. mal súd preukázané, že v podmienkach plnej štruktúry je správanie maloletého vysoko stabilizované, bez náznaku impulzivity, či nepremysleného konania. Maloletý A. je v reedukačnom centre aktívny, zapojený vo viacerých súťažiach. Dňa 25.04.2024 sa zúčastnil krajskej speváckej súťaže a zariadenie reprezentoval aj na celoslovenských športových hrách reedukačných centier v máji 2024. Zadané úlohy plní zodpovedne, samostatne a s organizačným talentom. Organizuje systém ostatných detí v zariadení, upozorňuje ich na dodržiavanie stanovených pravidiel. V skupine plní úlohu tzv. strážcu poriadku. Dá sa na neho spoľahnúť, má zodpovedný prístup k veciam, ktoré má na starosti. Je citlivý na necitlivé zaobchádzanie. S ostatnými chlapcami v triede aj v skupine vychádza korektne. V plne štruktúrovaných podmienkach je primerane tolerantný voči psychickej záťaži. Jeho správanie je priebežne hodnotené ako optimálne. V štruktúrovanom prostredí zariadenia typu reedukačného centra priebežne prosperuje. V škole dosahuje výborné výsledky a je aktívny vo všetkých činnostiach, či už ide o kultúrne alebo športové akcie. V plne štruktúrovaných podmienkach sa u neho podarilo systematizovať návyky na plnenie školských alebo pracovných povinností, má nastavené hranice v správaní, ale na celkovom zvnútornení návykov je potrebné ďalej pracovať. Počas domácich pobytov nedokáže svoje správanie ukontrolovať, čo sa preukázalo aj pri poslednom domácom pobyte, počas ktorého sa maloletý A. pobil s pracovníkom SBS služby. V domácom prostredí je jeho sebazvládnutie otáznave. V týchto podmienkach opakovane zlyháva a opakuje staré vzorce správania sa. Kontakt maloletého A. s rodinou je slabší. Rodičia mu veľmi netelefonujú, kontaktná iniciatíva vychádza skôr od neho. Vzhľadom na opakovaný pobyt maloletého v reedukačnom centre a slabšie väzby na domáce

prostredie sa reedukačné centrum skôr prikláňa k možnosti pokračovania v procese reedukácie mal. dieťaťa.

7. Z uznesenia Okresného riaditeľstva policajného zboru v Rimavskej Sobote zo dňa 30.04.2024, ČVS:ORP-203/1-VYS-RS-2024 mal súd preukázané, že voči maloletému A. bolo vznesené obvinenie z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, spáchané formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona z dôvodu, že na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že maloletý A. spolu s ďalším obvineným, B. I. dňa 28.12.2023 v čase o 16:08 hod. v Hnúšti pred vchodom do obchodného domu Tesco, kde sa v tom čase nachádzali zákazníci obchodu, fyzicky napadli G. J. tak, že po predchádzajúcej slovnej výmene názorov pred vchodom do obchodného domu Tesco Hnúšťa ho mladistvý Jaroslav kopol do zadnej časti tela, následne sa začali všetci traja navzájom strkať, kde po tomto G. J. vošiel do vestibulu obchodného domu Tesco, odkiaľ po chvíli vyšiel naspäť von, kde po ďalšej slovnej hádke ho P. L. udrel otvorenou dlaňou pravej ruky do oblasti tváre a mladistvý A. ho udrel päťou pravej ruky do oblasti tváre, následne osobne ho B. I. schmatol za nohy a strčil ho na zem, kde ho obaja ďalej udierali do oblasti hlavy a tela, čím spôsobili poškodenému G. J. pomliaždenie tváre a zlomeninu distálneho konca vretennej kosti ľavej hornej končatiny, so sťažiením obvyklého spôsobu života v trvaní 28 dní a dobou liečenia a práceneschopnosti trvaní nie viac ako 40 dní.

8. Podľa § 54 ods. 5 zák. č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine v účinnom znení súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

9. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

10. Na základe zisteného skutočného stavu veci mal súd za to, že proces reedukácie mal. Jaroslava nie je ukončený. Jeho správanie v reedukačnom centre je síce príkladné, avšak pri pobytoch v domácom prostredí opakovane zlyháva a dopúšťa sa protizákonnej činnosti. V prevýchovnom procese mal. dieťaťa je naďalej potrebné pokračovať na zvnútorňovaní už naučeného sociálne a spoločensky vhodného a nekonfliktného správania. Ukončenie ústavnej starostlivosti nie je podľa súdu v najlepšom záujme maloletého dieťaťa z dôvodu veľkého rizika páchania protispoločenskej až protizákonnej činnosti v domácom prostredí.

11. Súd mal tiež preukázané, že maloletý A. ukončil vzdelávací proces na základnej škole a bude v ňom ďalej pokračovať na strednej škole v odbore murár, vzdelávanie v ktorom je zabezpečené v Reedukačnom centre Tornaľa. Maloletý A. má záujem študovať tento odbor. Je si vedomý potreby zmeny zariadenia, v ktorom vykonáva ústavnú starostlivosť, z dôvodu možnosti ďalšieho štúdia a je s týmto stotožnený. Pozitíva zmeny zariadenia vidí v bližšej vzdialenosti k domovu ako aj v tom, že v zariadení, do ktorého by mal nastúpiť, je umiestnený jeho kamarát z detstva. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že je nevyhnutné a je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa zmeniť zariadenie, v ktorom vykonáva súdom nariadenú ústavnú starostlivosť. Preto, vychádzajúc z vyššie citovaných zákonných ustanovení, v tomto smere zmenil rozsudok, ktorým bola mal. A. nariadená ústavná starostlivosť. Zároveň rozsudok v časti týkajúcej sa vyživovacej povinnosti matky voči mal. dieťaťu zmenil tak, že bude povinná platiť výživné k rukám Reedukačného centra Tornaľa.

12. O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Rimavská Sobota.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie v časti, ktorým bola upravená starostlivosť o maloleté dieťa, oprávnený môže podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa ustanovení § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.